

EURO 2016 i Sverige og Norge

Tilskuddsbehov knyttet til tilrettelegging
for Base Camps under EURO 2016

Sweden-Norway 2016

Innhold

1	STRATEGI FOR UTVIKLING AV ANLEGG TIL BASE CAMPS FOR EURO 2016.....	1
1.1	UEFAS OVERORDNEDE STRATEGI, SOM BØR LEGGES TIL GRUNN VED VURDERING AV BASE CAMPS ("LEGACY")	1
1.2	NORGES FOTBALLFORBUNDS (NFF) OVERORDNEDE STRATEGI	1
1.3	PROSJEKTETS OVERORDNEDE STRATEGI	1
1.4	VIDERE ARBEID FREM TIL 15. FEBRUAR 2010	2
1.5	VIKTIG FOR ARRANGEMENTET	2
2	UEFAS KRAV TIL BASE CAMPS	3
2.1	INNLEDNING	3
2.2	EGNE KRAV INNENFOR OMRÅDENE FLYPLASSER, HOTELLER OG TRENINGSENTRE	3
3	FORSLAG TIL POTENSIELLE BASE CAMPS.....	7
3.1	POTENSIELLE BASE CAMPS FOR DELTAKENDE NASJONER.....	7
3.2	BASE CAMP FOR DOMMERE.....	8
3.3	TILSKUDDSBEHOVET AVHENGER AV FLERE FORHOLD	8
4	TILSKUDDSBEHOV.....	11
4.1	TILSKUDDSBEHOVET ER KUN RETTET MOT UTVIKLING AV TRENINGSENTRE FOR Å TILFREDSSTILLE UEFAS KRAV.....	11
4.2	FASE II – FERDIGSTILLELSE AV SØKNAD TIL UEFA	12
5	VEDLEGG.....	13
5.1	DEFINISJON AV HOTELLSTANDARD	13
5.2	SAMLET OVERSIKT OVER INVESTERINGSBEHOV	14
5.3	REFERANSER OG KOMMENTARER	22

1 Strategi for utvikling av anlegg til Base Camps for EURO 2016

1.1 UEFAs overordnede strategi, som bør legges til grunn ved vurdering av Base Camps ("legacy")

"The long-term vision of the UEFA European Football Championship final tournament is to "create an enduring legacy for European football". UEFA and the host associations should strive to achieve this together by using the tournament as a vehicle to develop football in the host country (through football programmes, infrastructure developments, image promotion, etc.)"

1.2 Norges Fotballforbunds (NFF) overordnede strategi

Med utgangspunkt i UEFAs ønske om bærekraft for de investeringer som gjøres i tilknytning til EURO 2016, er det viktig at dette aspektet ivaretas i forbindelse med treningsentrene som velges for Base Camps. Det betyr at valg av Base Camps og utvikling av treningsentrene på disse stedene må ses i sammenheng med NFFs ønskede utvikling av stadionanlegg knyttet til divisjons/lisensieringssystemet.

1.3 Prosjektets overordnede strategi

Prosjektets overordnede strategi er først og fremst basert på at de krav UEFA stiller til Base Camps skal oppfylles. I tillegg nevnes følgende strategier som viktige:

- Samarbeidet med Sverige skal ivaretas
- Base Camps er et viktig virkemiddel for å oppnå landsdekkende engasjement for EURO 2016 samt å skape lokal tilknytning og engasjement for deltakende nasjoners lag. De utgjør et grunnlag for supporteraktivitet, mediedekning og etablering av lokale Fan Zones i byene. Dette vil ha positive virkninger på turisme og næringsvirksomhet i byene som har Base Camps.
- Det er viktig med en riktig forankring av prosjektene lokalt/regionalt. Kommunene og politisk ledelse er etter vår oppfatning det riktige forankringspunktet.

1.4 Videre arbeid frem til 15. februar 2010

Utvelgelsen av byer som vertskap for Base Camps må forankres i kommunene fordi kriteriene kan endres frem mot 2016. Dette er en konsekvens av naturlig utvikling av flyplasser, hoteller og treningssentre over tid. Det er også viktig at kommunene er inneforstått med utvelgelsen slik at UEFA etter mottak av søknaden og frem til behandlingen i Executive Committee 27. mai 2010 skal kunne henvende seg til potensielle steder for Base Camp og få bekreftet at disse stedene er klare til å påta seg oppgaven innenfor de krav UEFA stiller.

I forankringsprosessen med politisk ledelse/ordførere er det viktig å få frem følgende:

- Det må etableres en lokal organisasjon som kan forberede, legge til rette og drifte treningssentret i Base Camps mens lagene er der, med særskilt fokus på å holde naturgressbanen på et høyt nivå, samt ivareta spillernes sikkerhet.
- Stedet må gi gjestende lag en positiv opplevelse, samt at det må gi lokalbefolkningen tilknytning til laget og nærhet til laget og nærhet til EURO 2016
- Det må legges til rette for aktiviteter som gir positiv oppmerksomhet for kommune/fylke, lokalt/regionalt næringsliv, hotellnæring og den lokale/regionale fotballen

1.5 Viktig for arrangementet

Base Camps er et viktig virkemiddel for å få til et mest mulig landsdekkende engasjement for EURO 2016. Base Camps vil skape lokal tilknytning og engasjement for deltakende nasjoners lag, samt legge til rette for aktivitet og engasjement som skaper positive verdier for vertsstedene. Et godt konsept vil bidra til å styrke næringsutvikling og reiseliv.

I henhold til UEFAs krav skal Norge vurdere og foreslå 24 potensielle Base Camps i Norge som tilfredsstillende UEFAs og lagenes krav. I tillegg skal det anbefales Base Camp for dommere.

Endelig fastsettelse av Base Camps skjer i etterkant av at Sverige og Norge eventuelt er blitt tildelt EURO 2016, nærmere bestemt høsten 2015. I løpet av denne høsten vil det bli utarbeidet en felles katalog som beskriver tilbudet om ulike Base Camps. De deltakende nasjonene bruker katalogen for utvelgelse av Base Camps. Det er vanlig praksis å velge Base Camp i det landet laget spiller sine innledende gruppespillkamper, men det er samtidig mulig å velge det andre landet. I tillegg er deltakende nasjoner ikke forpliktet til å velge fra katalogen. I praksis innebærer dette en mulighet for at flere nasjoner velger Sverige fremfor Norge, og omvendt. Dette vil si at endelig tilskuddsbehov først blir kjent når deltakende nasjoner har valgt Base Camps. Erfaringsmessig skjer dette i perioden fra august 2015 til mars 2016.

I søknaden til UEFA med frist 15. februar 2010 skal det foreslås og omtales 24 Base Camps i Norge. Dette vil danne grunnlaget for beregning av tilskuddsbehov. Det vil i tillegg bli identifisert fem reservesteder i tilfelle noen av de 24 foreslåtte vertsstedene ikke ønsker å påta seg å være vertskap for en Base Camp.

2 UEFAs krav til Base Camps

2.1 Innledning

Kravene som er beskrevet med hensyn til Base Camps er tydelige og omfattende. Beskrivelsen er preget av at UEFA har samlet alle sine erfaringer fra de siste EM-sluttspillene, og laget et verktøy som ikke skal være til å misforstå.

I "UEFA EURO 2016 - Tournament Requirements" presiseres følgende i innledningen:

"The bid requirements are designed to give all member associations that wish to bid to host UEFA EURO 2016 an overview of the requirements that the host association must satisfy and the basis upon which bidders will be evaluated by UEFA."

I tillegg har UEFA som mål at søknaden som presenteres skal danne grunnlaget for det arbeidet som skal gjøres etter at vertsnasjonen(e) er valgt. Dette er igjen basert på erfaringer UEFA har høstet ved de senere års sluttspill, hvor det i for liten grad har vært sammenheng mellom det som er presentert i søknaden og det arbeidet som må gjøres i forbindelse med tilrettelegging og gjennomføring.

Sikkerhet i tilknytning til Base Camps ivaretas i sin helhet av delprosjekt Sikkerhet.

2.2 Egne krav innenfor områdene flyplasser, hoteller og treningsentre

Kravene til Base Camps fra UEFA er beskrevet innenfor områdene flyplasser, hoteller og treningsentre. I "UEFA EURO 2016 – Bid Dossier Template" beskrives følgende leveransekrav i forbindelse med Base Camps:

"Identify and provide the relevant details of 48 different hotels that could be used to accommodate the national teams participating in UEFA EURO 2016 and identify training facility which would be used in connection with each hotel."

In addition, identify and provide the relevant details of one potential hotel and training facility that could be used to accommodate the referees."

Flyplass

Transport mellom Base Camps og vertsbyene hvor kampene spilles skal foregå med charterfly. I Base Camps og mellom Base Camps og vertsbyene inngår transporten som en del av det samlede transportkonseptet for arrangementet. For å sikre god og sikker transport har UEFA stilt følgende krav:

- Kapasitet til å kunne motta fly med minimum 100 seter
- Maks 1 time med buss fra flyplass til hotell
- Om nødvendig må flyplassen kunne ha døgnåpent
- Terminal som kan håndtere
 - Landslag med støtteapparat
 - Ledere

- VIP
- Media
- Supportere

Hotell

Hotellet er kjernen i Base Campen og anses som det viktigste vurderingskriteriet for landslagene. Finalistene skal spille 8 kamper og være samlet i over 30 dager. Gode rom med tilhørende fasiliteter er derfor av stor betydning for hvilket valg som gjøres. Et sentralt krav er at hotellene må ha 5 eller 4 stjerner i henhold til tysk standard.

Hotellene skal ivareta sammensatte behov knyttet til privatliv, rekreasjon for spillere og ledere, samt fellesaktiviteter for laget. UEFA stiller følgende krav:

- Maks 20 minutter med buss fra hotell til treningscenter
- Maks 1 time med buss fra flyplass
- Minimum 70 rom
- Minimum 4 møterom á 80 kvm
- Fritidsfasiliteter som treningsrom, svømmebasseng m.v.
- Mulighet for fullstendig skjermet privatliv
- Sikkerhet
- Fleksibilitet med hensyn til at lagets kokk kan benytte hotellets kjøkken

Treningsentre

Treningsentrene er den tredje viktige bestanddelen i en Base Camp. I praksis er treningsentrene en fotballbane med muligheter for å drive alternativ trening. Kravene fra UEFA skal sikre gode treningsbaner med samme gress som kamparenaene (naturgress). Treningene er populære for supportere og presse/media, og det stilles derfor krav til tribunekapasitet og fasiliteter for presse og media. Nedenfor gis en samlet oversikt:

- Minimum én naturgressbane, med størrelse på minst 105x68 m
- Reserve/avlastingsbane av tilsvarende størrelse/kvalitet
- Garderober for trenere og behandlingsrom for spillere
- Garderobe større enn 100 kvm
- Sittetribune med minst 2.000 og helst over 5.000 sitteplasser
- Flomlys
- Pressekonferanserom med minst 100 sitteplasser

- Mulighet til å gjennomføre lukkede treninger dersom ønskelig
- Sikkerhetsgjerdene for å ivareta krav til generell sikkerhet ute og inne

3 Forslag til potensielle Base Camps

3.1 Potensielle Base Camps for deltakende nasjoner

Delprosjekt Base Camps har i samarbeid med daglige ledere i kretsene og sentrale ressurspersoner i NFF og Ullevaal Stadion kommet frem til 24 steder som kan være potensielle Base Camps under EURO2016. Dette er basert på en vurdering av flyplasser, hoteller og treningssentre.

Delprosjekt Base Camps har foreslått og fått aksept fra Forbundsstyret om at følgende steder er potensielle Base Camps:

Tabell 3-1 Potensielle Base Camps i Norge til EURO 2016

#	By/sted			
1-4	Bergen	Haugesund	Halden	Horten
5-8	Bodø	Kristiansand	Stavanger	Skien
9-12	Skedsmo	Molde	Sandnes	Drammen
13-16	Oslo	Fredrikstad	Bryne	Tromsø
17-20	Hønefoss	Sarpsborg	Tønsberg	Trondheim
21-24	Hamar	Moss	Sandefjord	Ålesund

I tillegg foreslås følgende fem reservesteder:

Tabell 3-2 Potensielle reservesteder for Base Camps i Norge til EURO 2016

# 1 – 5	By/sted			
Kongsvinger	Larvik	Levanger	Kristiansund	Kongsberg

Med noen utbedringer, spesielt gjelder dette omlegging fra kunstgress til naturgress for noen anlegg, vil disse stedene tilfredsstille UEFAs krav til Base Camps.

Vi har valgt å ta med vertsbyer som potensielle Base Camps. Dette ut fra erfaringer fra tidligere sluttspill om at enkelte nasjoner ønsker å legge sine Base Camps til eller i umiddelbar nærhet av stedet hvor de skal spille sine kamper i gruppespillet.

Videre er det vår vurdering at noen av de foreslåtte stedene har kapasitet til å kunne være vertskap for mer enn én nasjon i Base Camp.

3.2 Base Camp for dommere

Når det gjelder Base Camp for dommere, er vår anbefaling Soria Moria Hotell, Voksenåsen. Dette fordi det er i rimelig avstand til Gardermoen, det ligger i skjermede og landlige omgivelser, har nærhet til golfbane (Bogstad) og kan benytte Bislett Stadion til treninger. Vi forutsetter at UEFA vil velge én Base Camp for alle involverte dommere, slik de har gjort det i de to siste EURO-mesterskapene. Vi foreslår således at denne legges til Norge. Saken er ikke diskutert med Sverige per i dag.

3.3 Tilskuddsbehovet avhenger av flere forhold

Alle foreslåtte Base Camps tilfredsstillir UEFAs krav til flyplasser. Det finnes noen utfordringer knyttet til tilstrekkelige hotellalternativer i "landlige omgivelser", samt å sikre kravet om skjermet privatliv. Det forventes at kostnader knyttet til å sikre at disse kravene kan oppfylles faller på hotellnæringen. I tillegg understrekes viktigheten av å lykkes i forhandlingsfasen med hotellene, som delprosjekt Overnatting har ansvar for frem til søknaden sendes til UEFA 15. februar 2010.

UEFA stiller krav til naturgressbaner av samme størrelse og med samme kvalitet som kampbanene. Det betyr at der det velges Base Camps som i dag har kunstgress, må en først legge om til naturgress, og etter EURO 2016 bringe banene tilbake til sin opprinnelige form. Vi har innhentet et kostnadsestimat fra Sverige som tilsier at dette vil koste ca. 4,5 mill NOK per bane.

Det er strenge krav til at det skal la seg gjøre å avholde lukkede treninger uten at det kan spioneres/fotograferes fra høye bygg eller naturformasjoner i nærheten av anlegget. Det definerte kravet er at det skal være et 2 meter høyt gjerde rundt anlegget som skal være kledd med duk.

Dersom vi ser dette kravet sammen med en del andre krav, deriblant antall sitteplasser og garderobekapasitet, synes det som om den beste løsningen for etablering av treningssentre som Base Camps er stadionanlegg. Dette har vi tatt som utgangspunkt, slik det fremgår av Tabell 1.

Kostnadselementer

For treningssentrene er de største utfordringene i forhold til UEFAs krav knyttet til:

- Kvalitet og størrelse på naturgressbaner
- At flere av anleggene har kunstgress
- Tilrettelegging av sikkerhetstiltak
- Midlertidige fasiliteter
- Flomlys

Behovet for finansiering er knyttet til utbedringer av treningssentre, hvor hovedelementene er:

- Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake til kunstgress
- Tilrettelegging for lukkede treninger
- Drift i turneringsperioden
- Sikkerhetstiltak innenfor og utenfor treningssenteret
- Tribuner/sitteplasser
- Garderober
- Tilrettelegging for pressen, derav blant annet rom for pressekonferanse
- Flomlys
- Reservebaner

Der hvor det må legges om fra kunstgress til naturgress, samt legges om tilbake til opprinnelig standard, må det tidsmessig tas høyde for dette med tanke på kampavvikling i hjemlig seriesystem. UEFA har også forutsatt at naturgressbanene vil kreve en opprustings/hvileperiode forut for turneringen, slik at gresset er på topp nivå når lagene ankommer sin Base Camp.

Det må etableres et ytre sikkerhetsgjærde utenfor anlegget, samt et sikkerhetsopplegg på innsiden av gjerdet/tribunen.

UEFAs krav til tribunekapasitet er minimum 2.000 sitteplasser og helst mer enn 5.000 sitteplasser. Dersom vi velger steder som ikke har slik kapasitet må det lages løsninger med montering av antall nødvendige seter eller ved hjelp av provisoriske tribuner, som i så tilfelle må godkjennes av myndighetene.

Ved våre ordinære stadionanlegg kan vi møte kravet om minimum 100 kvm garderober. Kravet til 25 kvm rom for trenere samt et like stort behandlingsrom for spillerne kan vi også finne en løsning på i eksisterende valgte anlegg.

Pressekonferanserom med minst 100 sitteplasser eksisterer per i dag ved noen av de stedene som anbefales. For øvrige steder kan dette løses med midlertidige installasjoner, som for eksempel telt.

Kravene fastslår at flomlyset skal være "state-of-the-art", altså førsteklasses. Vi har avklart med UEFA at 300 til 500 lux vil være tilfredsstillende, mens 800 lux er ønskelig nivå.

Drift i turneringsperioden

Lagene vil ankomme Base Camps senest fem dager før turneringen starter. Lengden på oppholdet vil variere. Alle lagene vil som et minimum bo der i gruppespillsperioden, det vil si i omkring tre uker. Oppholdsperioden vil variere i takt med hvor lenge lagene er inne i turneringen, samt hvor Base Camp er lokalisert i forhold til kampstedene for åttendedels-, kvart- og semifinalene.

Dette innebærer at treningsstrene må være til eksklusiv disposisjon i fra tre til seks uker.

I denne perioden må det være en operativ organisasjon rundt anlegget som sørger for at gressbanen vedlikeholdes på beste måte og at renhold m.v. blir ivaretatt.

Dersom det avtales med gjestende lag at noen av treningene skal være åpne, må det etableres en organisasjon som ivaretar håndtering av publikum og media med hensyn til akkreditering, service og sikkerhet.

4 Tilskuddsbehov

4.1 Tilskuddsbehovet er kun rettet mot utvikling av treningscentre for å tilfredsstillere UEFAs krav

Flyplass- og hotelltjenester avtales, til markedspriser, mellom den deltakende nasjonen og flyplassen og hotellet.

Behovet for finansiering er knyttet til utbedringer av treningscentre. Tabellen under beskriver kostnadselementene og forslag til deling mellom det som inngår i søknad om statstilskudd og stadioneier.

Tabell 4-1 Kostnadselementer og forslag til deling mellom stat og stadioneier

Kostnadselementene	Statstilskudd	Stadioneier	Kommentar
Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake til kunstgress	100 %	0 %	Ingen videreutvikling av stadion
Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av midlertidig naturgress	100 %	0 %	Bare nødvendig for stadioner som legges om fra kunstgress
Oppgradering av naturgressbane	50 %	50 %	Utvikling av stadion, derfor kostnadsdeling
Oppgradering flomlys -- styrke og jevn fordeling av lys på hele banen 300-500-800 lux	100 %	0 %	Aktuelt for stadioner hvor oppgradering av flomlysanlegg kun er nødvendig i forbindelse med EM
Tilrettelegging av sitteplasser/midlertidige tribuner -- min 2.000 sitteplasser	50 %	50 %	Utvikling av stadion, derfor kostnadsdeling
Oppgradering av garderobefasiliteter spillere 25 pax -- 100 kvm	50 %	50 %	Utvikling av stadion, derfor kostnadsdeling
Oppgradering medisinsk behandlingsrom -- 24 kvm med utstyr -- innkjøp utstyr	50 %	50 %	Utvikling av stadion, derfor kostnadsdeling

De 24 foreslåtte stadionene som utgjør treningscentrene vil ha ulike behov for utbedringer. De mest moderne med naturgress vil ha minst behov for utbedringer, mens mindre moderne stadioner med liten publikumskapasitet vil ha størst behov for utbedringer. Kostnadene til utbedringer vil variere fra ca. 7 mill kr til ned mot 350.000 kr.

Den største enkeltkostnaden er omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake til kunstgress. 10 av de foreslåtte treningscentrene har kunstgress i dag.

Alternativet til å velge baner med kunstgress er mindre moderne anlegg med dårligere fasiliteter. En slik løsning er vurdert til å redusere muligheten for at deltakende nasjoner velger Base Camp i Norge.

Løsningen med å bruke anlegg som i dag har kunstgressbaner er derfor vurdert som den beste. Hvor mange baner som må legges om fra kunstgress til naturgress er ikke kjent før lagene velger Base Camp, dvs. tidligst i august 2015.

Stadioneier vil inngå avtale om baneleie med LOC i Norge for inndekking av driftskostnadene under arrangementet. Dette inkluderer bl.a. inngjerding rundt anlegget på utsiden av stadion, tildekking for å kunne gjennomføre lukkede treninger, oppgradering av mediefasiliteter, tilrettelegging av rom for pressekonferanse med kapasitet til minimum 100 personer og kostnader forbundet med "clean site", dvs. reklamefritt anlegg.

Samlet kostnad for utbedring av de 24 foreslåtte stadionene er beregnet til ca. 79,1 mill kr. Beregningene bygger dels på erfaringskostnader fra Sverige, samt dels på innhentede priser fra leverandører. Kostnader for omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake til kunstgress utgjør 4,5 mill NOK. Disse kostnadene er hentet fra Sverige, da denne prosessen ikke er utført i Norge tidligere.

Behovet for statstilskudd er avhengig av hvor mange deltakende lag som velger Base Camp i Norge og hvilke anlegg som blir valgt. Samtidig vil en eventuell stadionutvikling frem til 2015 også påvirke tilskuddsbehovet. Med dette som utgangspunkt vil et mer nøyaktig grunnlag for tilskuddsbehovet ikke være kjent før primo 2016. Det er derfor per i dag ikke mulig å gi et sikkert estimat på samlet tilskuddsbehov knyttet til Base Camps.

Ettersom omlag halvparten av nasjonene vil spille i Norge legger vi til grunn at 12 nasjoner vil velge Base Camps i Norge. En grov tilnærming for vurdering av tilskuddsbehovet knyttet til Base Camps er derfor den samlede kostnaden for utbedring av 24 stadione delt på 2. Basert på beskrivelsen over er NFFs anslag med hensyn til statsstøtte ca. 39,5 mill kr. En nærmere oversikt over kostnadsberegningene er gitt i Tabell 5-2 Samlet oversikt over investeringsbehov.

4.2 Fase II – ferdigstillelse av søknad til UEFA

I fase II vil det være avgjørende å forankre prosjektet hos de foreslåtte stedenes ordførere. Blant annet bør vi tydeliggjøre forutsetningen om at vi ikke kan gi noen garanti for at de blir valgt som Base Camp av de deltakende landslagene, men at vi ønsker å ha de med i vår katalog. Det er avgjørende at de stedene vi foreslår er i stand til å oppfylle UEFAs krav. Det er også viktig at UEFA, dersom de i perioden mellom 15. februar 2010 og 27. mai 2010 ønsker å undersøke det enkelte sted vil møte ordførere på de foreslåtte stedene som er forberedt på å gi positive svar.

Det vil derfor bli gjennomført besøk til hver av de foreslåtte Base Camps i perioden frem til 15. februar 2010 for å kvalitetssikre beskrivelsen i forhold til nødvendige tiltak for tilrettelegging av anleggene.

5 Vedlegg

5.1 Definisjon av hotellstandard

Tabell 5-1 Definisjon av tysk hotellstandard

Beskrivelse	5*	4*
Dobbelrom	26 m ²	22 m ²
Enkelrom	18 m ²	16 m ²
Airconditioning	ja	ja
Døgnåpen resepsjon med vakt	ja	nei
Mulighet til matservering hele døgnet	ja	nei
Roomservice hele døgnet	ja	N/A
Minibar	ja	N/A
Minibar <i>eller</i> roomservice hele døgnet	N/A	ja
Internett på rommet	ja	N/A
Internett tilgang	N/A	ja
Personell som kan gi IT support	ja	N/A
Restaurant og bar	ja	ja
Vaskeri og strykemuligheter innen 12 timer	ja	ja
Bagasjeservice	ja	N/A
Kreditt/debet kort skal aksepteres	ja	ja

5.2 Samlet oversikt over investeringsbehov

Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake til kunstgress

Dette gjelder 10 baner. Kostnadsgrunnlaget er innhentet fra Sverige og utgjør 4,5 mill NOK per bane. Dersom vi ikke skal velge kunstgressbaner i forbindelse med Base Camps, må de 10 stedene med kunstgress byttes ut med anlegg som har naturgress. Dette kan bli vanskelig, siden kvaliteten på anleggene i utgangspunkt vil være dårligere, samt at behovet for opprusting vil være betydelig – og i enkelte tilfeller på nivå med å skifte fra kunstgress til naturgress.

Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset

Baner som legges om fra kunstgress til naturgress har ikke utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset.

Oppgradering av naturgress/utskifting av naturgress som ikke holder mål

UEFA stiller strenge krav til gressbanene som skal benyttes i Base Camps. For å sikre tilfredsstillende gressbane må et vedlikeholdsprogram etableres. Et slikt vedlikeholdsprogram bør starte sommeren 2015 og videreføres til EURO 2016 er slutt. Det vil være hensiktsmessig å leie inn gresseksperter som både tar seg av kamparenaene og Base Camps.

Vi må være forberedt på at det vil være deler av gressbaner, for eksempel 16 meter-feltet, som må skiftes ut. Dette må i så fall skje etter at banen er stengt for andre kamper og de siste to ukene før EURO-laget ankommer. Kostnadene skal dekke:

- Andel konsulent
- Pleie/gjødsling/klipping/tråkking
- Utskifting av felter på gressbanen

Sitteplasser på tribunen

UEFA har i e-post datert 02/07/2009 tilkjennegitt større fleksibilitet med hensyn til kapasitet enn det vi har oppfattet tidligere. Med det som utgangspunkt, og videre at vi har siktet oss inn på anlegg i Tippe- og Adeccoligaen, har vi bare lagt inn kostnader for anleggene som i dag ligger utenfor lisenssystemet.

Vi har tatt utgangspunkt i kapasitet på 2.000 seter.

Stadioneier dekker 50 % av kostnaden.

Øvrige fasiliteter

Garderøber til 25 spillere = 100 kvm

Flertallet av de valgte anleggene hører hjemme i Tippe- og Adeccoligaen og er underlagt lisenssystemet. Vi har lagt inn kostnader for en oppgradering for anleggene som i dag ligger utenfor lisenssystemet.

Stadioneier dekker 50 % av kostnaden.

Garderøber til 6 trenere = 25 kvm

Forutsettes løst uten kostnader for de anleggene som er i lisenssystemet, mens vi har forutsatt oppgradering for øvrige anlegg.

Medisinsk behandlingsrom for spillere

Flertallet av de valgte anleggene hører hjemme i Tippe- og Adeccoligaen, og er underlagt lisenssystemet. Vi har bare lagt inn kostnader for anleggene som i dag ligger utenfor lisenssystemet.

Stadioneier dekker 50 % av kostnaden.

Oppgradering mediefasiliteter

Det legges ikke inn kostnad på dette området for de anleggene som hører hjemme i Tippe- og Adeccoligaen. Vi har lagt inn kostnader for de anleggene som i dag ligger utenfor lisenssystemet.

Pressekonferanserom

Det legges ikke inn kostnad på dette området for de anleggene som hører hjemme i Tippe- og Adeccoligaen. Vi har lagt inn kostnader for de anleggene som i dag ligger utenfor lisenssystemet.

Stadioneier dekker 50 % av kostnaden.

Flomlys

UEFA har i e-post datert 02/07/2009 tilkjennegitt at 300-500 lux vil være tilfredsstillende, mens over 800 lux vil være meget tilfredsstillende.

Flertallet av de valgte anleggene hører hjemme i Tippe- og Adeccoligaen og er underlagt lisenssystemet og tilfredsstillende ovennevnte krav.

Det er bare lagt inn kostnader for anleggene som i dag ligger utenfor lisenssystemet.

Sikkerhet og lukkede treninger

Sikkerhet inne på anlegget og inngjerding på utsiden av anlegget

Vil inngå som en del av sikkerhetsopplegget for hele arrangementet.

Lukkede treninger

Gjelder for de utvalgte stadionene hvor det etter vår vurdering må iverksettes tiltak for å få til lukket trening. Det vil være mest aktuelt å benytte duk til bekledning av gjerder. Det legges opp til en felles løsning fra samme leverandør for alle anleggene som har behov for tildekking.

Tabell 5-2 viser kostnadskalkylen for etablering av Base Camps. Tabellen angir stedene som er forutsatt å være Base Camps, samt de vesentligste kostnadselementene for etablering, i henhold til UEFAs krav.

Tabell 5-2 Samlet oversikt over investeringsbehov

Kostnadselementer/investeringer	1	2	3	4	5
	Brann Stadion	Aspmyra Stadion	Lillestrøm Stadion	Bislett Stadion	Hønefoss Stadion
Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake	0	4 500 000	0	0	4 500 000
Oppgradering av naturgress/utskifting av naturgress som ikke holder mål	250 000	0	250 000	250 000	0
Tilrettelegging av sitteplasser/midlertidige tribuner -- min 2.000 sitteplasser	0	0	700 000	0	0
Oppgradering av garderobefasiliteter spillere 25 pax -- 100 kvm	0	0	85 000	0	0
Oppgradering av garderobefasiliteter trenere 6 pax -- 25 kvm	0	0	50 000	0	0
Oppgradering av behandlingsrom for spillerne	0	0	50 000	0	0
Oppgradering flomlys -- styrke og jevn fordeling av lys på hele banen 300-500-800 lux	0	0	1 000 000	0	0
Inngjerding rundt anlegget på utsiden	0	0	0	0	0
Tildekking for å kunne gjennomføre lukkede treninger	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Oppgradering mediefasiliteter på tribunen	0	0	75 000	0	75 000
Tilrettelegging av rom for pressekonferanse med kapasitet min. 100 pax	0	0	50 000	0	50 000
Kostnader forbundet med "clean site"	0	0	0	0	0
Sikkerhetstiltak inne på anlegget	0	0	0	0	0
Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset	0	400 000	0	0	400 000
Reservebaner	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
SUM	390 000	5 040 000	2 400 000	390 000	5 165 000

	6	7	8	9	10
Kostnadselementer/investeringer	Briskeby Stadion	Haugesund Stadion	Sør Arena, Kristiansand	Aker Stadion, Molde	Fredrikstad Stadion
Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake	0	0	0	0	0
Oppgradering av naturgress/utskifting av naturgress som ikke holder mål	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Tilrettelegging av sitteplasser/midlertidige tribuner -- min 2.000 sitteplasser	0	0	0	0	0
Oppgradering av garderobefasiliteter spillere 25 pax -- 100 kvm	0	0	0	0	0
Oppgradering av garderobefasiliteter trenere 6 pax -- 25 kvm	0	0	0	0	0
Oppgradering av behandlingsrom for spillerne	0	0	0	0	0
Oppgradering flomlys -- styrke og jevn fordeling av lys på hele banen 300-500-800 lux	0	1 000 000	0	0	0
Inngjerding rundt anlegget på utsiden	0	0	0	0	0
Tildekking for å kunne gjennomføre lukkede treninger	0	40 000	0	0	0
Oppgradering mediefasiliteter på tribunen	0	75 000	0	0	0
Tilrettelegging av rom for pressekonferanse med kapasitet min. 100 pax	0	0	0	0	0
Kostnader forbundet med "clean site"	0	0	0	0	0
Sikkerhetstiltak inne på anlegget	0	0	0	0	0
Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset	0	0	0	0	0
Reservebaner	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
SUM	350 000	1 465 000	350 000	350 000	350 000

	11	12	13	14	15
Kostnadselementer/investeringer	Sarpsborg Stadion	Melløs Stadion, Moss	Halden Stadion	Stavanger Stadion	Sandnes Stadion
Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake	4 500 000	0	0	0	0
Oppgradering av naturgress/utskifting av naturgress som ikke holder mål	0	250 000	250 000	250 000	250 000
Tilrettelegging av sitteplasser/midlertidige tribuner -- min 2.000 sitteplasser	0	0	700 000	0	700 000
Oppgradering av garderobefasiliteter spillere 25 pax -- 100 kvm	85 000	85 000	85 000	0	85 000
Oppgradering av garderobefasiliteter trenere 6 pax -- 25 kvm	50 000	50 000	50 000	0	50 000
Oppgradering av behandlingsrom for spillerne	50 000	50 000	50 000	0	50 000
Oppgradering flomlys -- styrke og jevn fordeling av lys på hele banen 300-500-800 lux	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0	1 000 000
Inngjerding rundt anlegget på utsiden	0	0	0,-	0	0
Tildekking for å kunne gjennomføre lukkede treninger	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Oppgradering mediefasiliteter på tribunen	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
Tilrettelegging av rom for pressekonferanse med kapasitet min. 100 pax	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kostnader forbundet med "clean site"	0	0	0	0	0
Sikkerhetstiltak inne på anlegget	0	0	0	0	0
Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset	400 000	0	0	0	0
Reservebaner	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
SUM	6 350 000	1 700 000	2 400 000	515 000	2 400 000

	16	17	18	19	20
Kostnadselementer/investeringer	Bryne Stadion	Tønsberg Stadion	Komplett. no Arena, Sandefjord	Lystlunden, Horten	Skagerak Arena, Skien
Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake	0	4 500 000	0	4 500 000	4 500 000
Oppgradering av naturgress/utskifting av naturgress som ikke holder mål	250 000	0	250 000	0	0
Tilrettelegging av sitteplasser/midlertidige tribuner -- min 2.000 sitteplasser	0	0	0	700 000	0
Oppgradering av garderobefasiliteter spillere 25 pax -- 100 kvm	0	0	0	85 000	0
Oppgradering av garderobefasiliteter trenere 6 pax -- 25 kvm	0	0	0	50 000	0
Oppgradering av behandlingsrom for spillerne	0	0	0	50 000	0
Oppgradering flomlys -- styrke og jevn fordeling av lys på hele banen 300-500-800 lux	1 000 000	0	0	1 000 000	0
Inngjerding rundt anlegget på utsiden	0	0	0	0	0
Tildekking for å kunne gjennomføre lukkede treninger	40 000	40 000	0	40 000	40 000
Oppgradering mediefasiliteter på tribunen	75 000	0	0	75 000	0
Tilrettelegging av rom for pressekonferanse med kapasitet min. 100 pax	50 000	0	0	50 000	0
Kostnader forbundet med "clean site"	0	0	0	0	0
Sikkerhetstiltak inne på anlegget	0	0	0	0	0
Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset	0	400 000	0	400 000	400 000
Reservebaner	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
SUM	1 515 000	5 040 000	350 000	7 050 000	5 040 000

	21	22	23	24	
Kostnadselementer/investeringer	Marienlyst Stadion, Drammen	Alfheim Stadion, Tromsø	Lade/Dalgård/Stjørdal/Orkanger	Colorline Stadion, Ålesund	SUM
Omlegging fra kunstgress til naturgress og tilbake	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	45 000 000
Oppgradering av naturgress/utskifting av naturgress som ikke holder mål	0	0	0	0	3 500 000
Tilrettelegging av sitteplasser/midlertidige tribuner -- min 2.000 sitteplasser	0	0	700 000	0	3 500 000
Oppgradering av garderobefasiliteter spillere 25 pax -- 100 kvm	0	0	85 000	0	595 000
Oppgradering av garderobefasiliteter trenere 6 pax -- 25 kvm	0	0	0	0	300 000
Oppgradering av behandlingsrom for spillerne	0	0	50 000	0	350 000
Oppgradering flomlys -- styrke og jevn fordeling av lys på hele banen 300-500-800 lux	0	0	1 000 000	0	9 000 000
Inngjerding rundt anlegget på utsiden	0	0	0	0	0
Tildekking for å kunne gjennomføre lukkede treninger	40 000	0	40 000	0	680 000
Oppgradering mediefasiliteter på tribunen	0	0	75 000	0	825 000
Tilrettelegging av rom for pressekonferanse med kapasitet min. 100 pax	0	0	50 000	0	500 000
Kostnader forbundet med "clean site"	0	0	0	0	0
Sikkerhetstiltak inne på anlegget	0	0	0	0	0
Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset	400 000	400 000	400 000	400 000	4 000 000
Reservebaner	100 000	100 000	100 000	100 000	2 400 000
SUM	5 040 000	5 000 000	7 000 000	5 000 000	70 650 000

Tabell 5-2 ovenfor viser et samlet kalkulert investeringsbehov på 70,65 mill NOK. Til dette beløpet legges det til 12 %, hvorav reserver¹ og marginer² utgjør henholdsvis 7 % og 5 %. Dette gir et totalt investeringsbehov på 79,13 mill NOK. I henhold til kapittel 4.1, hvor det er forutsatt at det totale tilskuddsbehovet skal være 50 %, blir grunnlaget for søknad om statsstøtte 39,57 mill NOK.

¹ Reserver (7 %) er forventede prosjekttilllegg, basert på at det erfaringsmessig vil komme ekstrakostnader som ikke er kalkulert på dette tidspunkt.

² Marginer er byggherrens risiko.

5.3 Referanser og kommentarer

Tabell 5-3 Loggføring av kilder

Kostnadselementer/investeringer	Kilde	Kommentar
Omlægging fra kunstgress til naturgress og tilbake	Svenska Fotbollsforbundet (SvFF)	SvFF fikk tilsvarende sak utredet i forbindelse med U21-EM som ble arrangert i Sverige i 2009. Utredningen ble gjort av ERH Prosjektledning i Borås.
Oppgradering av naturgress/utskifting av naturgress som ikke holder mål	Norges Fotballforbund (NFF) ved anleggssjef Ole Myhrvold. Ullevaal Stadion Idrett AS (USI)	NFF har innhentet tilbud på utskifting av gress på en naturgressbane 105x68 meter med sikkerhetssoner. I tillegg har vi lagt til grunn relevante tall fra USIs driftsbudsjett. Kalkylen er tilpasset til den aktivitet vi vurderer som nødvendig for å tilfredsstille UEFAs krav. Vi har tatt høyde for utskifting av gress i 16-meter-feltene.
Tilrettelegging av sitteplasser/midlertidige tribuner -- min 2.000 sitteplasser	NCC database	Vi har lagt til grunn at det monteres 2.000 seter på en tribune som allerede er der. Inkluderer setepriis og arbeidspenger.
Oppgradering av garderobefasiliteter spillere 25 pax -- 100 kvm	NCC database	Vi har lagt til grunn at det rives og settes opp vegger for å få til et lett tilgjengelig areal på 100 kvm, at det legges nytt gulvdekke og at vegger og tak males.
Oppgradering av garderobefasiliteter trenere 6 pax -- 25 kvm	NCC database	Vi har lagt til grunn at det legges nytt gulvdekke og at vegger og tak males.
Oppgradering medisinsk behandlingsrom -- 24 kvm med utstyr -- innkjøp utstyr	NCC database	Vi har lagt til grunn at vegger og tak males og at det anskaffes grunnleggende medisinsk utstyr.
Oppgradering flomlys -- styrke og jevn fordeling av lys på hele banen 300-500-800 lux	NCC database, Siemens Installasjon AS	Siemens Installasjon AS har levert et tilbud på et nytt komplett anlegg på 2.000 lux, pris 5 mill NOK. Vi forutsetter en oppgradering til 500 lux på de anleggene som ikke tilhører Tippe- eller Adecco-ligaen.
Inngjerding rundt anlegget på utsiden	NCC database	Dekkes av baneieier.
Tildekking for å kunne gjennomføre lukkede treninger	Malthus AS, Oslo	Kalkylen er basert på leie av gjerder og kjøp av duk for tildekking.
Oppgradering mediefasiliteter på tribunen	NCC database	Vi har lagt til grunn at vi legger til rette for 25 arbeidsplasser for media på de banene som ikke er i Tippe- eller Adecco-ligaen. Inkluderer bord med stoler og fremføring av el.
Tilrettelegging av rom for pressekonferanse med kapasitet til min. 100 pax	O.B. Wiig, Oslo	Vi har lagt til grunn at vi leier telt med stoler som dekker behovet for pressekonferanser med plass til 100 mediefolk.
Sikkerhetstiltak inne på anlegget	Ivaretas av baneieier	
Utstyr/maskiner for drift og vedlikehold av gresset	HAKO Ground & Garden	Vi har lagt til grunn anskaffelse av en sylinderglassklipper og en dyplufter på de banene som har blitt lagt om fra kunstgress til naturgress.
Reservebaner	Norges Fotballforbund (NFF) ved anleggssjef Ole Myhrvold	I hver Base Camp skal det legges til rette for en reservebane. Vi har benyttet 1/3 av kostnadene beregnet til oppgradering/utskifting av naturgress som grunnlag for kalkylen.

